

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobce: **N. T.**, narozen dne X, státní příslušnost U.,
bytem P., S.,
zastoupen Mgr. Matějem Šedivým, advokátem,
se sídlem Václavské náměstí 21, Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2017, č. j. X

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou doručenou soudu dne 24. 10. 2017 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2017, č. j. X, jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 314/2015 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). K žalobě přiložil rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2017, č. j. X. V tomto kontextu je zřejmé, že uvedení částečně nesprávného čísla jednacího napadeného rozhodnutí v žalobě je zjevnou chybou v psaní, kterou nebylo třeba

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

odstraňovat postupem dle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany za účelem legalizace jeho dalšího pobytu v České republice, neboť již pozbyl povolení k pobytu na jejím území a bylo mu uloženo správní vyhoštění. Tvrzeným důvodem je obava z násilného jednání současného přítele jeho bývalé manželky, jakož i obava z nástupu vojenské služby a odvodu do války. Žalovaný uvedl, že u žalobce nebyly dány podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, když netvrdil žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno dospět k závěru, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu, za niž by byl pronásledován, žalobce nebyl nikdy politicky aktivní, a neměl tak (a ani mít nemohl) problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami svého domovského státu. Rovněž tak nebylo na místě uzavřít, že by žalobce mohl ve své vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo při jeho návratu do vlasti.

2. Žalovaný se dále zabýval tvrzením žalobce o vyhrožování, jemuž byl vystaven ze strany nového přítele jeho bývalé manželky, a konstatoval, že poté, co se žalobce obrátil na český policejní orgán, toto vyhrožování původně uskutečňované telefonicky a prostřednictvím SMS zcela ustalo. D., jak žalobce označoval přítele své bývalé manželky, dle závěrů žalovaného nepředstavuje součást u. státní moci, žalobce se navíc na U. neobrátil na příslušné orgány. Tvrdil-li, že tak neučinil proto, že se domnívá, že D. má známé u policie, jedná se o hypotetickou a spekulativní domněnku. Žalovaný dále odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. X a X, dle nichž není sama o sobě důvodem pro poskytnutí azylu podle § 12 zákona o azylu skutečnost, že má žadatel v zemi původu obavy z vyhrožování ze strany soukromé osoby, a tím spíše nikoliv v případě, že politický systém v této zemi umožňuje občanům domáhat se svých práv u orgánů státní moci, a takové skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Odkázal rovněž na rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2005, č. j. X, dle něhož obecné tvrzení o pronásledování bez prokázání jeho existence, navíc pokud se stěžovatel neobrátil na místní či jim nadřízené domovské orgány nebo na mezinárodní humanitární organizace, nelze podřadit pod zákonem o azylu vymezené důvody pro poskytnutí azylu; za takové situace nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že žadatel nepožádal o udělení azylu bezprostředně po svém příjezdu na území České republiky, ale až poté, co bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Žalovaný konstatoval, že obdobně tomu bylo i v případě žalobce, který se neobrátil na žádný u. státní orgán.
3. K žalobcem tvrzené obavě z povolání do vojenské služby a přímé účasti ve vojenském konfliktu probíhajícím v jeho zemi žalovaný v první řadě uvedl, že snaha vyhnout se plnění branné povinnosti není sama o sobě důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zvláště pak týká-li se všech obyvatel dané země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Taková branná povinnost je legitimní občanskou povinností, jež byla jako taková uznána i v mezinárodních smlouvách. Žalovaný poukázal rovněž na to, že na území U. podle dostupných informací nadále nehrozí mobilizace, naopak byla prováděna demobilizace a propuštění povolaných vojáků do záloh. Podotkl také, že žalobce dle svého tvrzení u pohovoru hodlal nastoupit vojenskou službu dobrovolně, v listopadu roku 2014 se sám dostavil na pracoviště vojenské správy, nepodepsal však žádnou smlouvu a nebyl mu doručen povolávací rozkaz.

Domáhal-li se udělení mezinárodní ochrany z uvedeného důvodu až v dubnu roku 2017, nesvědčí to o tom, že by pociťoval obavu z možného nástupu branné povinnosti jakkoliv palčivě, když z tohoto důvodu o udělení azylu mohl požádat již na konci roku 2014, kdy vstoupil na území České republiky.

4. Žalovaný neshledal podmínky ani pro udělení azylu žalobci podle § 13 zákona o azylu, když nezjistil, že by byl v České republice udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce podle § 13 odst. 2 zákona o azylu.
5. Stejně tak nebyly splněny podmínky pro udělení azylu z tzv. humanitárních důvodů ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť žalovaný neshledal u žalobce žádnou okolnost, která by jeho udělení odůvodňovala. Žalobce je dle zjištění žalovaného dospělým, plně právně způsobilým a práceschopným jedincem, nadto o udělení azylu z tohoto důvodu výslovně nežádal. Podotkl, že udělení azylu podle citovaného ustanovení je na místě v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a jeho neudělení by bylo zcela „nehumánní“.
6. Žalovaný se dále zabýval tím, zda jsou u žalobce splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu, a žádné neshledal. Nezjistil žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo lze dovodit, že by žalobci v případě vycestování hrozilo uložení nebo vykonání trestu smrti, nebo že by existovalo reálné nebo bezprostředně hrozící riziko mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žalobce, pokud by byl vrácen do svého domovského státu. Žalovaný se zabýval aktuální situací na U. a dospěl k závěru, že žalobce má možnost v případě, že by byl podobnému chování vystaven, obrátit se na bezpečnostní složky a jiné státní orgány, jako i na orgány vykonávající dozor nad policejními složkami. Nezjistil rovněž, že by žalobci hrozila újma z důvodu podání žádosti o udělení azylu. Nebylo zjištěno, že by žalobci hrozilo vážné ohrožení života nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci probíhajícího ozbrojeného konfliktu na U.. Tento konflikt se omezuje výhradně na L. a D. oblast, přičemž žalovaný neshledal důvod domnívat se, že by se konflikt mohl rozšířit i do ostatních oblastí U., a žalobci tak podle žalovaného nehrozí bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Rovněž tak obava z výkonu vojenské služby není důvodem pro poskytnutí doplňkové ochrany, neboť zájem na výkonu branné povinnosti je zcela legitimním zájmem domovského státu žalobce, nadto reálně nehrozí, že by byl nucen zapojit se do vojenských operací na východě U.. Vycestování žalobce není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, přičemž takovým rozparem by bylo zpřetrhání vztahů mezi žalobcem a jeho přítelkyní a její dcerou, jenž však nedosahuje takové intenzity a hloubky integrace, že by znemožňoval reintegraci žalobce v domovském státě a vylučoval jeho samostatný život. Konečně neshledal, že by byla některému z rodinných příslušníků žalobce podle § 14b odst. 2 zákona o azylu udělena doplňková ochrana, nebyly tak splněny podmínky pro její udělení žalobci dle § 14b odst. 1 zákona o azylu.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

7. Žalobce spatřuje pochybení žalovaného v porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), a § 68 odst. 3 s. ř. při posuzování podmínek pro poskytnutí azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, když žalovaný nedostatečným způsobem posoudil jednotlivé skutečnosti uvedené v žádosti o udělení azylu, a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

8. Žalobce s odkazem na rozsudek NSS č. j. X uvedl, že žalobci bylo sice umožněno v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a ten se k nim i vyjádřil, v napadeném rozhodnutí však absentuje „adekvátní reakce“ žalovaného na tato vyjádření. Dle citovaného rozhodnutí je přitom třeba, aby správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl „*skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc. [...] V odůvodnění je nutno reagovat na připomínky a návrhy účastníků řízení, na jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí [...]*“. Tomu však žalovaný nedostál. Žalobce opakovaně v průběhu řízení vyjadřoval obavu z nebezpečí, jež mu hrozí ze strany nového druhá jeho bývalé manželky, který měl žalobci říci o svých kontaktech na u. policii, čímž ho utvrdil v nemožnosti dovolat se u těchto orgánů pomoci. Žalovaný však na tato tvrzení v napadeném rozhodnutí nijak nerefletoval, uplatněné připomínky žalobce nevyvrátil a jeho tvrzení prakticky ignoroval, a z tohoto důvodu je tak rozhodnutí v rozporu se zásadou spravedlivého procesu.
9. Žalobce dále namítl, že žalovaný dostatečně neposoudil důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, když žalobce opakovaně při pohovorech upozorňoval na složitou situaci svojí rodiny a na svůj vztah s družkou žijící na území České republiky, jakož i na to, že mu bylo opakovaně vyhrožováno. Žalovaný však tyto okolnosti ve svém rozhodnutí vůbec neposoudil. Rovněž tak bylo úkolem žalovaného, aby posoudil, zda v případě vycestování nehrozí žalobci nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, resp. nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání podle písm. b) tohoto ustanovení, nebo vážné ohrožení jeho života jako civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. X, dle něhož je hrozba takové újmy dána, hrozí-li reálné nebezpečí vystavení uvedenému zacházení. Na U. přitom probíhá konflikt neurčitěho rozsahu na pomezí mezi občanskou válkou a mezinárodním konfliktem, v jehož důsledku a v důsledku nerozlišujícího násilí umírají civilisté, v tomto ohledu poukázal i na závěry vyslovené NSS v rozhodnutí č. j. X, a zdůraznil, že v případě svého návratu na území U. by byl vystaven z pouhého důvodu své přítomnosti na daném území reálnému nebezpečí takového ohrožení. Je pravdou, že takový konflikt v době rozhodování žalovaného neprobíhal, v současnosti však na U. zuří ostré boje, čímž došlo ke zhoršení jeho postavení, a tuto změnu by měl soud při svém rozhodování zohlednit. Závěrem uvedl, že žalovaný nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, shromážděné důkazy nehodnotil v jejich souhrnu a ty podstatné pro posouzení žádosti ignoroval, uváděl zavádějící informace a své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil, čímž zatížil rozhodnutí nepřezkoumatelností.
10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil nesouhlas s námitkami uplatněnými žalobcem a uvedl, že tyto neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jeho výpověď a shromážděné informace o zemi původu žalobce, a dodal, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí. Je toho názoru, že zjistil skutečný stav věci, žádost posuzoval ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení tvrdil, a opatřil si potřebné podklady a informace pro vydání rozhodnutí. Má za to, že dokazování provedl podrobně a úplně, zabýval se všemi okolnostmi a v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem vyložil, proč není možné udělit žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany. Dodal, že je to žalobce, kdo má v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany povinnost tvrzení,

neboť právě žadatel svým tvrzením vymezuje rámec zjišťování skutkového stavu. Žalovaný žalobci v maximální míře umožnil jeho povinnost splnit, během pohovoru mu umožnil uvést důvody, pro které o udělení ochrany žádá, měl možnost uvést skutečnosti, jež by měl žalovaný při svém rozhodování vzít v potaz, a doložit doklady, jež by podporovaly jeho tvrzení. Žalobce výslovně sdělil, že pokud se domluví se svým právníkem, předložil by SMS, o nichž se zmiňoval, ke dni vydání rozhodnutí je však nedoložil a ani žádné další podklady nepředložil.

11. K námitce žalobce, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nedostatečně vypořádal s vyjádřením žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí, žalovaný uvedl, že žalobce byl při úkonu prováděném dne 29. 8. 2017 opětovně vyzván, zda navrhuje doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, zda se chce vyjádřit ke zdrojům informací a ke způsobu jejich využití, jakož i k uvedení dalších skutečností, jež by měl vzít žalovaný při svém rozhodování v potaz.
12. Namítal-li žalobce, že se žalovaný nedostatečně zabýval podmínkami pro udělení humanitárního azylu, není na jeho udělení podle žalovaného právní nárok, jeho udělení se žalobce v řízení nijak nedomáhal, nadto žalovaný neshledal skutečnosti hodné zvláštního zřetele odůvodňující jeho udělení. Pokud se žalobce obával návratu do země kvůli současnému příteli své bývalé manželky, shledal žalovaný tento argument jako lichý, neboť k výhrůžkám mělo docházet na území České republiky a bezprostředně po jejich ohlášení na policii ustaly.
13. K námitkám žalobce, že mu při návratu na U. hrozí reálné nebezpečí z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu, žalovaný uvedl s odkazem na usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, č. j. X, že konflikt probíhající na U. nemá charakter totálního konfliktu, neboť probíhá izolovaně pouze ve východní části jejího území, nikoliv každý civilista je tak vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy z důvodu pouhé přítomnosti na jejím území.

Posouzení žaloby

14. Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Podle protokolu o předání rozhodnutí převzal žalobce napadené rozhodnutí dne 17. 10. 2017, žaloba byla soudu doručena dne 24. 10. 2017. Soud tedy dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, splňuje formální požadavky na ni kladené, a je tedy projednatelná.
15. Soud o podané žalobě rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. s implicitním souhlasem obou účastníků, neboť žádný z nich ve stanovené lhůtě nesdělil, že s navrženým postupem nesouhlasí.
16. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 13. 4. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že se bojí o život, hledá jej nový přítel jeho bývalé manželky. Rovněž se bojí povolání do u. armády a odeslání do války, už dva sousedy z vesnice povolali. Na U. oficiálně nic nemá, nemá tam byt. Při pohovoru k žádosti dne 20. 4. 2017 uvedl, že do České republiky přicestoval v roce 2014 na žádost své bývalé manželky, chtěl zachránit jejich vztah. V té době se chtěl naučit co a jak v armádě, chtěl se naučit zacházet se zbraní, proto došel na vojenskou správu, kde mu ale řekli, že to bude probíhat až ve válce. Neabsolvoval základní vojenskou službu, protože studoval, chtěl vědět, jak se dělá rozborka a sborka samopalu, aby věděl, jak s ním zacházet, kdyby přišla válka k nim.

Zaměstnanec vojenské správy po něm chtěl podepsat kontrakt, ten však nepodepsal a nepodepsal ani dokumenty k lékařské prohlídce. Domluvili se se zaměstnancem na jejím termínu, ale k prohlídce už se nedostavil, to už nebyl na U.. Lidé z vojenské správy přijeli k němu domů, když už nebyl na U., ptali se jeho matky, kde je. Povolávací rozkaz nedostal, hlásil se jako dobrovolník. Nevěděl, jestli by mu hrozilo obvinění z dezertérství, když nepodepsal žádnou smlouvu. Vojenské operace v oblasti, kde na U. bydlel, neprobíhají, válka tuto oblast moc neovlivňuje, hodně lidí ale odvedli do armády. Nový přítel jeho bývalé manželky se jmenuje D., poprvé mu volal v srpnu 2016, to mu ještě nevyhrožoval, jen řekl, že je jejím novým přítelem. Vyhrožoval mu až v říjnu 2016, nabízel mu, že se setkají, což žalobce odmítal, nevěděl, proč se chce setkat a proč mu vyhrožoval. D. mu nadával, říkal mu, že bude vědět, až se vrátí na U., vyhrožoval mu, že ho odveze do lesa, aby si to užil, a že zařídí, aby na někoho celý život pracoval. Vyhrožoval mu, že nedostane prodloužení víza, že bude muset odjet na U. a tam ho dostane. Chtěl po něm peníze, ale neřekl proč. Na U. by nemohl požádat o pomoc, myslí si, že D. by mohl mít známé u policie, když dělá kriminální věci, o těch mu sám řekl. Na českou policii se žalobce obrátil v listopadu 2016, ta si předvolala jeho bývalou manželku, poté vyhrožování přestalo. SMS ze svého telefonu smazal, má je ale advokát, pokud by se s ním domluvil, přinesl by je. V České republice žije s přítelkyní, znají se dva roky, asi dva týdny spolu bydlí, 1. 4. 2017 se nastěhovali do bytu ve S.. Přítelkyně má dvanáctiletou dceru, s tou má žalobce dobrý vztah, občas jí pomáhá s úkoly do školy a kontroluje je. S přítelkyní mají společný účet, platí z něj jídlo, bydlení, věci do domácnosti, mají vše společné.

17. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný shromáždil jako podklady pro vydání rozhodnutí informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 9. 10. 2015 o vojenské službě na U., ze dne 3. 6. 2016 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, ze dne 25. 7. 2016 o možnosti podat stížnost proti postupu příslušníků policejních sborů, výroční zprávu H. R. W. z roku 2017, výroční zprávu Amnesty International 2017, výroční zprávu F. H. – S. ve světě 2017 – U., zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na U. 16. 2. až 15. 5. 2017, zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských práv v roce 2016, zprávu odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky o situaci na U. ze dne 24. 7. 2017, výnos prezidenta U. č. X ze dne 26. 9. 2016 o propuštění vojáků vojenské služby a zprávu České tiskové kanceláře ze dne 2. 11. 2016 „Na východě U. už nejsou podle Porošenka mobilizovaní vojáci“. Žalobce byl s podklady rozhodnutí seznámen dne 29. 8. 2017, přičemž uvedl, že s podklady se seznámit chce, doplnil, že na pohovoru říkal, že podával trestní oznámení, protože mu bylo v SMS vyhrožováno. Jinak neuvedl nic, nenavrhл doplnění podkladů pro rozhodnutí, nevyjádřil se ke zdrojům informací a způsobu jejich využití a neuvedl žádné nové skutečnosti nebo informace rozhodné pro posouzení jeho žádosti.
18. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady X ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že Česká republika

obsah této směrnice netransponovala do svého vnitrostátního právního řádu, ač tak měla nejpozději do 20. 7. 2015 učinit, má ustanovení předmětného článku přímé účinky a užije se na tento případ, protože žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána po tomto datu (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 s. ř. s.

19. *Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu se mezinárodní ochrana udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.*

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

20. Žalovaný posuzoval žádost žalobce z hlediska všech azylových důvodů dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a rovněž z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu, a to v dostatečném rozsahu, své úvahy řádně odůvodnil a dospěl ke správnému závěru. Žalobce ve své žádosti neuvedl žádné důvody, které by byly odůvodňovaly udělení azylu, humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany.
21. Žalobcovy námitky proti napadenému rozhodnutí obsažené v jeho žalobních bodech se v zásadě omezují jednak na tvrzení, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se skutečnostmi uvedenými žalobcem ohledně nebezpečí, jež mu hrozí ze strany přítele jeho bývalé manželky, dále že tyto skutečnosti nehodnotil ve vztahu k důvodům pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a že obecně nesprávně posoudil důvody

pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

22. Pokud jde o prvou žalobcovu výtku, která je formulována značně obecně a podle níž v napadeném rozhodnutí žalovaný „vyjádření [žalobce] v podstatě ignoroval“ a na jeho „konstatování nijak nereagoval [a] nevyvrátil uplatněné připomínky“, soud uvádí, že žalobce již při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl jako důvod žádosti, že se obává o svůj život, neboť mu bylo vyhrožováno ze strany nového přítele jeho bývalé manželky. Při pohovoru dále uvedl, že mu bylo vyhrožováno telefonicky a prostřednictvím SMS mužem, jehož zná pouze pod jménem D.. Domníval se, že by se nedomohl ochrany u u. orgánů, neboť si myslí, že by tento D. mohl mít kontakty u policie.
23. Po přezkoumání odůvodnění napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že tento žalobní bod není důvodný. Je pravdou, že žalovaný se uvedenými skutečnostmi zabýval pouze stručně, přesto však řádně a způsobem, který nevzbuzuje pochybnosti o správnosti závěrů žalovaného a který splňuje nároky kladené na přezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný uzavřel, že podle vyjádření samotného žalobce vyhrožování ustalo bezprostředně poté, co věc oznámil v České republice policejnímu orgánu, resp. poté, co byla k výslechu předvolána jeho bývalá manželka. Dále konstatoval, že jmenovaný D. není součástí u. státní moci, přičemž žalobce se neobrátil s žádostí o ochranu na státní orgány U., tedy neprokázal, že by mu poskytnutí pomoci takovými orgány bylo odepřeno. Žalovaný rovněž konstatoval, byť pouhým odkazem na judikaturu (na str. 6 napadeného rozhodnutí), že obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby v zemi původu nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu, tím spíše, nebylo-li takové vyhrožování prokázáno a neobrátil-li se žalobce se svými problémy na příslušné orgány domovského státu, ačkoliv politický systém v této zemi dává možnost domáhat se ochrany svých práv. Žalovaný tak zcela v souladu s § 68 odst. 3 s. ř. vyložil, jakými úvahami se při posuzování žalobcových tvrzení řídil, jakým způsobem se s nimi vypořádal, i proč je neshledal relevantními azylovými důvody (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009 č. j. X, či ze dne 16. 6. 2006, č. j. X). Takové odůvodnění nelze považovat za nepřezkoumatelné, a tento uplatněný žalobní bod tak není důvodný.
24. Soud k tomu doplňuje, že úvahy žalovaného jsou věcně správné a v souladu se zákonnou úpravou. Azyl jakožto privilegovanou formu mezinárodní ochrany lze žadateli udělit pouze za kumulativního splnění řady předpokladů, mezi něž patří přiměřená pravděpodobnost, že by žadatel byl v případě návratu do země původu pronásledován (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. X), souvislost pronásledování s azylově relevantním důvodem uvedeným v § 12 zákona o azylu, přičitatelnost jednání soukromé osoby státu ve smyslu § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně dovodil, že ani jeden z těchto předpokladů není naplněn, přičemž již absence kteréhokoliv z nich vede k závěru, že žalobce není uprchlíkem, tedy nemá nárok na azyl. Žalobce totiž neuvedl, že by vyhrožování ze strany přítele jeho bývalé manželky mělo jakoukoliv souvislost s azylově relevantními důvody, ať již dle písm. a), nebo písm. b) § 12 zákona o azylu. Motivy výhrůžek jsou samotnému žalobci neznámé, možná to souvisí s půjčkou od banky, kterou si vzal žalobce se svojí bývalou manželkou. Ze skutečnosti, že poté, co se žalobce obrátil na Policii České republiky, která si předvolala k podání vysvětlení žalobcovu bývalou manželku, ustalo jakékoliv vyhrožování, lze vskutku dovodit absenci přiměřené pravděpodobnosti, že by v případě návratu do země původu byl

žalobce vystaven hrozbě pronásledování ze strany přítele bývalé manželky. Vyhrožování ustalo zhruba jeden rok před zahájením soudního řízení, přičemž žalobce ve své žalobě netvrdil, že by v tomto ohledu došlo k jakékoliv změně okolností, tedy zejména že výhrůžky opět pokračují, ani nevyvracel své tvrzení uvedené v pohovoru, že vyhrožování ustalo poté, co byla věc oznámena policejnímu orgánu. Hrozbu pronásledování tak nelze považovat za aktuální, a tedy ani za přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce mohl být po svém návratu do země původu pronásledován. Původcem údajného pronásledování je nadto soukromá osoba, přičemž v řízení bylo pomocí zpráv o zemi původu (zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na U. za rok 2016 a informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 25. 7. 2016) zjištěno, že se na U. lze domáhat policejní ochrany před trestněprávním jednáním soukromých osob, přičemž neexistují důvody *a priori* předpokládat, že v případě žalobce, jenž se doposud na policejní orgány země původu neobrátil, nebude tento systém dostupný nebo efektivní. Žalobcovo tvrzení, že by D. mohl mít kontakty na policii, což by žalobci znemožnilo dovolat se u ní ochrany, žalovaný zcela správně považoval za vysoce spekulativní a hypotetické a i s těmito jeho závěry se soud ztotožňuje. Za těchto okolností tak není protiprávní jednání soukromé osoby přičitatelné státu.

25. Výše uvedené obavy žalobce mohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany jakožto subsidiární formy mezinárodní ochrany rovněž pouze při kumulativním splnění několika podmínek, mezi něž patří mj. existence reálného nebezpečí vzniku vážné újmy (viz rozsudek NSS č. j. X), přičitatelnost jednání soukromé osoby státu. Ze stejných důvodů, které soud uvedl výše ve vztahu k azylu, nejsou právě uvedené dvě podmínky splněny ani ve vztahu k doplňkové ochraně. Nebylo zjištěno, že by žalobci hrozilo reálné nebezpečí vzniku vážné újmy ze strany přítele jeho bývalé manželky, neboť ten po ohlášení výhrůžek české policii s nimi ustal, ani že by jeho jednání bylo přičitatelné U., neboť v zemi původu je žalobci dostupný dostatečný systém policejní ochrany před trestněprávním jednáním soukromých osob.
26. Ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany pak soud nad rámec nezbytně nutného poukazuje též na to, že žalobcova tvrzení o obsahu výhrůžek, jimž měl čelit ze strany přítele jeho bývalé manželky a které nebyly v řízení doloženy, byla velmi neurčitá. Pan D. mu měl vyhrožovat tím, že mu nebude prodlouženo povolení k pobytu, že se bude muset vrátit na U. a „*tam ho dostane*“, že jej „*odveze do lesa*“, aby „*si to užil*“. Žalovanému přitom nelze upřít, že při pohovoru k žádosti vyvinul snahu co nejpodrobněji objasnit obsah těchto výhrůžek a okolností s tím související. Nelze jednoznačně posoudit, zda jde o vyhrožování jinak legálními následky, a pro případ, že by se jednalo o vyhrožování nelegální, jaké intenzity mají dosáhnout následky, jimiž je žalobci vyhrožováno. Nelze proto dospět k jednoznačnému závěru, že vyhrožování vzhledem k závažnosti následků naplňuje definici pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu, což je ústřední pojem mezinárodní ochrany ve formě azylu, nebo definice vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona, na které je postaven institut doplňkové ochrany.
27. Namítal-li žalobce, že se žalovaný nevypořádal s výhrůžkami, jimiž žalobce čelí ze strany přítele jeho bývalé manželky, z pohledu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, soud v první řadě konstatuje, že meze soudního přezkumu správního rozhodnutí o neudělení tohoto typu mezinárodní ochrany jsou částečně omezené, neboť aplikace tohoto institutu je vázána na podřazení situace konkrétního žadatele neurčitému právnímu pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ (v tomto rozsahu podléhá rozhodnutí plnému

soudnímu přezkumu) a vedle toho na provedení správního uvážení indikovaného slovním spojením „lze udělit“ (v tomto rozsahu je soudní přezkum omezen; viz rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2015, č. j. X).

28. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl u žadatele shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že za „důvod hodný zvláštního zřetele“ ve smyslu § 14 zákona o azylu lze považovat například zvlášť těžkou nemoc či zdravotní postižení, příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. X). Jde tedy o takové okolnosti, za nichž by trvání na vrácení žadatele do země původu, resp. neudělení azylu, bylo zcela nehumánní. Takovou skutečností ovšem není a nemůže být žalobcem tvrzená obava z vyhrožování, případně nebezpečného chování ze strany jedné soukromé osoby. Výše uvedený charakter nemá ani skutečnost, že žalobce udržuje na území České republiky vážnou známost, krátce žije s přítelkyní ve společné domácnosti. Ochrana práva na rodinný život je poskytována cizinci prostředky dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (např. v rámci řízení o vyhoštění), nikoliv prostřednictvím institutu mezinárodní ochrany. Ze správního spisu nevyplyvá žádné porušení procesních předpisů žalovaným a úvahy, které provedl na straně 8 napadeného rozhodnutí, nevykazují známky libovůle, jsou srozumitelné a ve vzájemném souladu. Žalovaný zohlednil sociální a ekonomickou situaci žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, přičemž nezjistil, že by jeho osobní a rodinná situace byla nějakým způsobem výjimečná a odůvodňovala udělení humanitárního azylu. Zároveň vymezil, že důvodem pro jeho udělení by byly pouze okolnosti, které by neodůvodňovaly udělení ochrany podle § 12 zákona o azylu, za nichž by ale bylo neudělení azylu považováno za nehumánní. Tím tak dostal své povinnosti v odůvodnění rozhodnutí vyložit, jakým způsobem interpretoval neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, v tomto ohledu tak rozhodnutí není nepřezkoumatelné, jak dovozoval žalobce, ani nevykazuje znaky libovůle a soud se s ním ztotožňuje. Skutečnost, že žalobce by byl v případě návratu do země původu vystaven výhrůžkám ze strany současného přítele jeho bývalé manželky, jejichž terčem se nicméně stal i během svého pobytu na území České republiky, není důvodem hodným zvláštního zřetele, pro nějž by bylo v rozporu s hodnotami humanity navrátit žalobce do země jeho původu. To platí i pro případné odloučení žalobce od jeho přítelkyně.
29. Namítal-li žalobce, že se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nevypořádal s relevancí vyhrožování ze strany přítele bývalé manželky žalobce z pohledu humanitárního azylu, pak taková skutečnost sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný posuzoval sociální a osobní situaci žalobce komplexně, jakkoliv tuto skutečnost výslovně v odůvodnění v příslušné pasáži týkající se případné aplikace § 14 zákona o azylu neuvádí, z odůvodnění jako celku vyplývá, že se těmito skutečnostmi zabýval a že je neshledal azylově relevantními. Vzhledem k tomu, že důvody, pro něž žalobce žádal poskytnout mezinárodní ochranu, zjevně nesouvisí s hodnotami humanity, nelze žalovanému vytýkat, že takový závěr v napadeném rozhodnutí ve vztahu k § 14 zákona o azylu neučinil výslovně. Ochranou rodinného života právními prostředky zákona o pobytu cizinců na území České republiky žalovaný v rozhodnutí zmínil, přičemž není významné, že tak

učinil v té části odůvodnění, v níž se zabýval splněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany.

30. Žalobce dále namítal, že žalovaný nesprávně posoudil podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu, tedy existenci skutečného nebezpečí vážné újmy, jež by mu hrozila, byl-li by vrácen do země původu.
31. Pokud jde o vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání, z podané žaloby lze dovodit, že tato vážná újma měla žalobci hrozit ze strany pana D.. Z důvodů, které jsou předestřeny již výše, dospěl soud k závěru, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí s touto okolností jako s důvodem pro udělení doplňkové ochrany odpovídajícím způsobem vypořádal (viz str. 9 napadeného rozhodnutí) a tento důvod žádosti o mezinárodní ochranu posoudil v souladu s § 14a zákona o azylu.
32. Konečně žalobce namítl, že soud by měl v rámci rozhodování o žalobě ve vztahu k naplnění důvodu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu zohlednit změnu ve skutkovém stavu, jež spočívá v tom, že na rozdíl od stavu, který posuzoval žalovaný, „*na území U. v současné době bují válečný konflikt neurčitého rozsahu*“, že „*veškeré zprávy tiskových kanceláří [...] potvrzují těžký ozbrojený konflikt*“ a že „*současná situace je taková, že na U. zuří ostré boje*“, čímž „*bez zavinění účastníka řízení [...] došlo ke zhoršení jeho postavení*“. Neuvedl však, v čem konkrétně spatřuje zhoršení stavu oproti době, v níž žalovaný situaci na U. posuzoval, v čem se tato situace za dobu mezi rozhodnutím žalovaného a podáním projednávané žaloby změnila. Žalobce nenavrhl provedení žádného důkazu k prokázání jeho tvrzení, jen obecně zmínil agenturní zprávy, dostupné např. na webových stránkách České tiskové kanceláře. Žalovaný své rozhodnutí vydal za situace, kdy na území U. skutečně probíhal ozbrojený konflikt, jehož rozsah však byl omezen výhradně na oblasti L. a D. v nejvýchodnější části země, v ostatních částech území konflikt neprobíhal a ani se zde výrazně neprojevoval. Z toho plynoucí závěry ve vztahu k podřazení této situace pod § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný přezkoumatelně odůvodnil, jde o závěry věcně správné.
33. Žalobce netvrdil a soudu není z úřední činnosti známo, že by od vydání rozhodnutí žalovaného nastala relevantní změna týkající se bezpečnostní situace v zemi původu, tedy např. že by se válečný konflikt či jeho přímé účinky významné z hlediska přiznání doplňkové ochrany rozšířily i na území I. oblasti, z níž žalobce pochází.
34. Je tedy zřejmé, že U. se ke dni vydání napadeného rozhodnutí ani ke dni vyhlášení tohoto rozsudku nenacházela ve stavu tzv. totálního konfliktu – tj. situaci, že již pouhá přítomnost osoby na kterékoliv části území této země ji vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity (shodně viz usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, č. j. X). Za této situace bylo povinností žalobce prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. že on osobně by pravděpodobně byl vystaven jako civilista útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, když žalobce již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém skutečně žalobce pobýval, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobce dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se žalobce stane terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, č. j. X). Žalobce ve správním ani soudním řízení neprokázal, že by před

odjezdem ze země původu v roce 2014 utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmou ohrožen. Dokonce se do země původu vrátil na krátkou návštěvu v září 2016, přičemž ani v souvislosti s touto návštěvou se nezmiňuje o žádném ohrožení života. Žalobce nebydlel v místě, které je zasaženo ozbrojenými operacemi, nýbrž bydlel v obci R. v I. oblasti v západní části U.. Žalobce neuvedl v řízení žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoliv důvod, který by zvyšoval riziko, že se stane v zemi původu jakožto civilista terčem svévolného násilí. Žalovaný tedy správně dovodil, že žalobce nespĺňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Ani v soudním řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, kvůli nimž by bylo třeba závěry žalovaného přehodnotit. Závěr, že vycestováním zpět do země původu se žalobce neocitne v situaci, kdy by byl bezprostředně vystaven vážnému ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu nerozlišujícího násilí, je stále platný. Žalobní bod je nedůvodný.

35. Závěrem soud shrnuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí dostojí požadavkům stanoveným v § 68 odst. 3 s. ř., žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, neboť shromáždil dostatek věrohodných zpráv o zemi původu, které vyvracejí odůvodněnost jednotlivých obav žalobce, v odůvodnění rozhodnutí žalovaný poukázal na zjištění plynoucí z těchto zpráv a uvedl, jaké důsledky z toho vyplývají pro posouzení žalobcovy žádosti.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

36. Vzhledem k tomu, že žádný žalobní bod není důvodný a soud nezjistil žádné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu, byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. února 2018

Tomáš Kocourek v. r.
soudce